

Hjem > Landdistriktsmidler > 2014 > behovsbestemt bekæmpelse skadevoldere > **Nyt om skadegørere i registreringsnettet i korn og frøgræs i uge 21**

Nyt om skadegørere i registreringsnettet i korn og frøgræs i uge 21

Højt smittetryk af *Septoria* og *gulrust*. Begyndende angreb af skoldplet og bygbladplet i vårbyg. 35 procent af markerne med vårbygssorten *Propino* har behov for meldugbekæmpelse.

Promilleafløftfonden for landbrug

Se 'European Agricultural Fund for Rural Development'

Hvede

Septoria: Der er i år et højt smittetryk af *Septoria* i hvedemarkerne. Se figur 1 nedenfor. Nedbøren i perioden 5.-12. maj med 6-7 dage med nedbør mange steder vil sprede smitten, og angreb som følge heraf vil kunne ses ca. 3 uger senere, dvs. omkring Kr. himmelfartsdag den 29. maj.

Mange har svampesprøjtet hvede omkring 15. maj og de følgende dage. Hveden har her været i intervallet st. 33 (3 knæ udviklet, 2.øverste blad synligt) til 39 (fanebladet fuldt udviklet). Hvor hveden har været i st. 37-39, vurderes 1 yderligere sprøjtning tilstrækkelig. Hvor hveden har været i st. 33 kan 1 yderligere behandling også være tilstrækkelig, men afhængig af nedbørsforholdene i den kommende tid kan det også her være aktuelt at dele den sidste behandling.

De anbefalede doser fremover afhænger af angrebsgraden i afgrøden, de hidtil anvendte doser samt nedbørsforholdene efter sprøjtning. Normalt anbefales i intervallet 25-40 procent dosis ved hver behandling ved en delt aksbehandling i st. 37-39 og 59-61.

Hvis der i stedet er behandlet i st. 33 anbefales der normalt i intervallet 40-60 procent dosis i st. 51-59, og man kan så vælge at dele denne dosis.

I år skal doserne ligge til den høje side, og forholdene i den kommende tid afgør dosen.

Følgende midler er effektive løsninger mod *Septoria* og *gulrust* og kan anvendes fremover: Bell, Bell+Comet/Aproach, Bell+Proline, Proline+Rubric/Maredo, Viverda + Ultimate S. Prosaro kan også anvendes i stedet for Proline, men dosis justeres efter indholdet af Proline (1,0 l Prosaro = 0,5 l Proline+ 0,5 l Folicur).

Gulrust har hver uge bredt sig, men har i den forløbne uge bredt sig ekstra meget. I enkelte marker med modtagelige sorter, hvor der er sprøjtet meget sent, ses tilfælde af meget kraftige angreb.

I registreringsnettet er der i denne uge fundet *gulrust* i 1/3 af de ubehandlede marker. I JB Asano er der denne uge fundet *gulrust* i 67 procent af de ubehandlede marker og i 54 procent af markerne med Jensen, 46 procent af markerne med Tuareg, 33 procent af markerne med Elixer, 34 procent af markerne med KWS Cleveland, 21 procent af markerne med Nakskov, 17 procent af markerne med Hereford og KWS Dacanto, og i 50 procent af markerne med Torp. I Mariboss er der i et enkelt forsøg ved Ringsted fundet 3 spredte blade med enkelte pustler. AU vil undersøge bladene nærmere og forsøge at bestemme sorten og smitteracen.

Der er ikke fundet brunrust.

Meldug er fundet i alle sorter og mest i Mariboss, hvor der er udløst meldugbekæmpelse i 18 procent af de ubehandlede marker i den forløbne uge. Bekæmpelse anbefales i modtagelige sorter ved over 25 procent angrebne planter frem til skridning. Fra praksis meldes især om angreb på let jord.

Hvis der også optræder meldug, tilsættes meldugmiddel.

Hvedebladplet: Der er kun på enkelte lokaliteter fundet hvedebladplet i de pløjede marker. Fra praksis er også meldt om enkelte tilfælde af angreb i pløjede marker.

Fra praksis er der derimod i flere marker med forfrugt hvede og reduceret jordbearbejdning rapporteret om mere udbredte angreb af hvedebladplet. Her vælges løsninger med Proline eller der tilsættes i Bumper/Tilt 250 EC til løsningerne, som er valgt mod *Septoria* og *gulrust*.

Det gennemsnitlige vækststadium er 37 (fanebladet synligt), mens de længst udviklede marker er i st. 41 (fanebladets bladskele begynder at strække sig).

Vinterbyg

Skoldplet og dernæst meldug er fortsat de mest udbredte svampesygdomme. Skoldplet har bredt sig i ugens løb, og mest findes i Apropos, California og KWS Meridian, men også i Matros er der tilfælde af marker med meget skoldplet. Inkubationstiden for skoldplet (tiden fra smitte til symptomer ses) er ved 18° C ca. 10 dage. Vær især opmærksom på angreb af skoldplet i marker med reduceret jordbearbejdning og forfrugt byg.

Tilfælde af meget meldug er fundet i alle sorter. Meldug bekæmpes til og med gennem-skridning ved over ca. 50 procent angrebne planter. Meldugbekæmpelse er derfor ikke længere aktuel i mange marker.

Angrebene af byggrust, bygbladplet og *Ramularia* er mindre udbredte. Mest bygbladplet er fundet i Matros.

Efter gennemskridning kan der også forventes angreb af *Ramularia* især i Matros, der er mest modtagelig. Angreb af *Ramularia* er ofte af mindre betydning for udbyttet end det ser ud til, men der ønskes også noget effekt på *Ramularia*.

Ved bekæmpelsesbehov omkring skridning kan der afhængig af smittetryk vælges 30-50 procent dosis af midler med god effekt mod de dominerende sygdomme. Ved meget skoldplet vælges højeste dosis.

Der kan f.eks. anvendes 0,3-0,5 Prosaro eller 0,25-0,4 l Proline. Ved brug af 40-50 procent dosis kan dosis af Prosaro hhv. Proline evt. nedsættes og 0,1-0,15 l Comet/Aproach kan tilsættes. Dvs. f.eks. kan der anvendes 0,3 l Prosaro + 0,1 Comet/Aproach eller 0,35 Prosaro + 0,15 l Comet/Aproach. Andelen af strobilurin skal ikke være for høj, hvis der ønskes effekt på *Ramularia*.

Svampebekæmpelse i vinterbyg skal afsluttes senest omkring st. 65 (blomstring).

Det gennemsnitlige vækststadium er st. 55 (halv gennemskredet), mens de længst udviklede marker er afblomstrede.

Triticale

Gulrust breder sig fortsat. Der er mest i Gringo, og i både Gringo og Ragtag er der udløst bekæmpelse i 100 procent af ubehandlede marker denne

uge. I Empero er der udløst bekæmpelse i ca. 75 procent af markerne.

I Ragtac er også en del meldug, og der er udløst bekæmpelse i ca. 20 procent af markerne med denne sort i denne uge. Meldug anbefales bekæmpet ved over 50 procent angrebne planter på nuværende tidspunkt og bekæmpes frem til fuld blomstring.

Septoria (hvedebrunplet) findes også i flere marker. I tritcale optræder hvedebrunplet, hvor inkubationstiden (tiden fra smitte til symptomer ses) er 8-16 dage, længst i køligt vejr.

Gulrust bekæmpes med f.eks. 0,3 l Folicur eller 0,375 l/ha Orius eller 0,3 l Rubric/Maredo. Folicur/Orius må maks. anvendes to gange pr. vækstsæson. Virkningstiden ved højt smittetryk er ca. 2 uger. Hvis der også optræder meldug, kan der tilsættes Flexity eller Tern (Tern kan ikke længere købes og midlet skal opbruges i vækstsæsonen 2014) eller der kan vælges Ceando, som også har god effekt på gulrust.

Hvor gulrust er bekæmpet flere gange med Folicur/Orius eller Rubric/Maredo opnås der også effekt mod Septoria. Folicur/Orius har bedre effekt mod hvedebrunplet end mod hvedegråplet, som optræder i hvede.

Det gennemsnitlige vækststadium er st. 43 (fanebladets bladskede begynder at svulme), mens de længst udviklede marker er i st. 53 (begyndende skridning).

Rug

Skoldplet er fortsat mest udbredt og bekæmpes indtil omkring gennemskridning, hvis angreb breder sig opad planterne. Evt. skoldpletbekæmpelse skal derfor nu til at afsluttes.

Der er meldt om begyndende angreb af brunrust i flere marker. Brunrust fremmes af varmt vejr og bekæmpes ved over 10 procent angrebne planter.

Til bekæmpelse af brunrust anbefales f.eks. 0,35 l Folicur, 0,45 l Orius eller 0,35 l Ru-bric/Maredo. Ved udbredte angreb hæves dosis lidt. Hvis skoldplet samtidig er et problem foretrækkes Rubric/Maredo eller evt. 0,35 l Prosaro. Prosaro må maks. anvendes 1 gang pr. vækstsæson i rug.

Meldugangrebene er svage.

Det gennemsnitlige vækststadium er st. 58 (snart gennemskredet), mens de længst udviklede marker er ved begyndende blomstring.

I rug foretages der et begrænset antal registreringer (60 observationer).

Vårbyg

Meldug har bredt sig meget hurtigt i sorten Propino, hvor der er udløst meldugbekæmpelse i 35 procent af markerne. Meldugbekæmpelse anbefales i modtagelige sorter ved over 1 procent angrebne planter i st. 26-31. Hvis ikke bladplet og skoldplet er et problem, kan f.eks. anvendes 0,25 l Folicur eller 0,3 l Orius til bekæmpelse.

I de øvrige sorter er skoldplet mest udbredt, og der er tilfælde af mere udbredte angreb i de fleste af sorterne incl. Propino. Skoldplet bekæmpes i modtagelige sorter ved over 10 procent angrebne planter og mindst 5 dage med nedbør optalt fra st. 31 (1 knæ udviklet).

Vær især opmærksom på angreb af skoldplet i marker med reduceret jordbearbejdning og forfrugt byg.

Bygbladplet er også fundet i nogle marker, og bekæmpelse anbefales i modtagelige sorter ved over 25 procent angrebne planter. Fra praksis er også meldt om flere tilfælde af mere udbredte angreb af bygbladplet end normalt i flere sorter. Hvor der ses enkeltplanter, som er kraftigt angrebne, kan der være tale om udsædsbåren smitte.

Ved tidlige angreb af svampe skal der sættes på en todelt strategi. I marker med mere udbredte angreb af bygbladplet og skoldplet kan der anvendes f.eks. 0,2 l Proline, 0,25 l Prosaro, 0,375 l Bell eller 0,25 l Rubric/Maredo. Proline og Prosaro har også tilfredsstillende effekt mod bygmeldug (Propino). Strobilurinholdige løsninger (Approach og Comet) anbefales grundet risikoen for udvikling af resistens kun anvendt 1 gang pr. vækstsæson i vårbyg.

Angrebene af bygrust er meget svage.

Fra st. 31 (1 knæ udviklet) skal der også bedømmes angreb af skadedyr.

Det gennemsnitlige vækststadium er 28 (buskning), mens de længst udviklede marker er i st. 32 (2 knæ udviklet).

Havre

Angrebene af svampesygdomme er svage. I havre foretages der et begrænset antal registreringer (65 observationer).

Alm. rajgræs

Kronrust er fortsat meget udbredt. Der er stor forskel i angrebsgraden, og i nogle marker er der kraftige angreb. Der er denne uge udløst bekæmpelse i ca. 55 procent af de ubehandlede marker i registreringsnettet. Der er nu svampesprøjet i ca. 75 procent af markerne i registreringsnettet.

Meldug forekommer også i flere marker, men anbefales kun bekæmpet indtil skridning.

Til bekæmpelse af kronrust kan anvendes 0,3-0,4 l Folicur, 0,375-0,5 l Orius, 0,45 l Bell eller 0,3 l Bell tilsat 0,1 l Comet. I de længst udviklede marker anbefales Bell-holdige løsninger, der også har effekt mod bladpletsvampe, som har bredt sig i det fugtige vejr.

Det gennemsnitlige vækststadium er 38 (fanebladet tæt på at være synligt), mens de længst udviklede marker er under skridning.

Strandsvingel

Det fugtige vejr fremmer bladplet, som har bredt sig i den forløbne uge. Rust er også fundet i flere marker med op til 5 procent dækning. I rødsvingel er der i år også meldt om enkelte tilfælde af kraftige rustangreb.

Meldug er fortsat mest udbredt og bekæmpes til begyndende skridning. Bekæmpelse af meldug er derfor ikke længere aktuel i de fleste marker.

Til bekæmpelse af bladplet på nuværende tidspunkt kan anvendes omkring 0,45 l Bell, der også har god effekt mod rust.

Markerne er nu under skridning.

Der er kun foretaget få registreringer i strandsvingel i denne uge.

Engrapgræs

Rust er fortsat mest udbredt og forekommer i ca. 85 procent af de ubehandlede marker. Ved mere udbredte angreb anbefales bekæmpelse med 0,25-0,3 l Folicur eller 0,3-0,375 l Orius indtil gennemskridning, så i mange marker er bekæmpelse ikke længere aktuel.

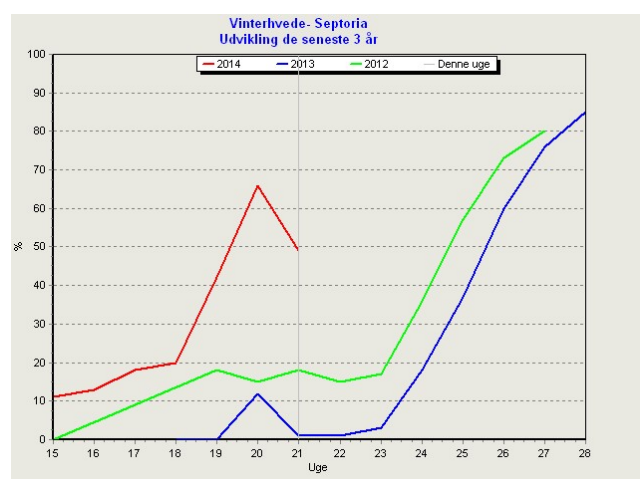
Det gennemsnitlige vækststadium er 51(begyndende skridning), mens mange marker er skredet igennem.

Der er kun foretaget få registreringer i engrapgræs i denne uge.

Nedenfor ses link til registreringerne og uddybende kommentarer til de enkelte afgrøder.

- [Triticale](#)
- [Vinterbyg](#)
- [Vinterhvede](#)
- [Vinterrug](#)
- [Strandsvingel](#)
- [Engrapgræs](#)
- [Alm. rajgræs](#)
- [Vårbyg](#)
- [Havre](#)
- [Hvedegalmug](#)

Se også [sygdomsangreb i observationsparceller](#) bedømt af NaturErhvervstyrelsen.

Figur 1. Udviklingen af Septoria i år sammenholdt med udviklingen i de to foregående år. Knækket på kurven skyldes ikke et fald i angrebet, men at der fra stadium 32 skiftes til at bedømme på de tre øverste fuldt udviklede blade.

Kontakt din **lokale rådgivningsvirksomhed**, hvis du vil vide mere om dette emne.